

twee kooplieden uit Manilla tegen contante betaling zijn verkocht voor de vastgestelde prijs van rsd 216 $\frac{2}{3}$ de baal, of 130 stuiver het pond. Deze verkoop was exclusief de 307 balen die dit voorjaar nog zijn ontvangen, en moet de handel te Batavia stimuleren. Betreffende belastingen en overmakingen is op 11 maart 1766 besloten om aan de bij codicil gemachtigden van het opperhoofd Hans Albregt van Pluskow, die in 1764 op Timor werd gedood, het credit in zijn boedel uit te betalen na aftrek van de vorderingen die er op rustten. [fol. 1889] Op de buitenkantoren meenden men dat volgens de herdruk van het reglement op de in- en afschrijvingen van 1764 alleen zoekgeraakte of onbruikbare equipagegoederen voor tweemaal de waarde vergoed moesten worden. Op 4 februari 1766 is besloten als aanvulling op dit reglement per rondschrijven te bevelen dat de scheepsleiding, evenals de administrateurs die ze beheren, voor het zoekraken of verwaarlozen van houtwerk, equipage- en ammunitiegoederen beboet moeten worden met tweemaal de waarde daarvan. Dat zal hen wel van fraude weerhouden. Om te voorkomen dat er op de buitenkantoren equipagegoederen, houtwerk of andere behoeften met het oog op gewin wordt ingekocht, is op 24 januari 1766 besloten de visiteur-generaal op te dragen om de Indische negotieboeken nauwkeurig te controleren. [fol. 1890] Hij moet de Hoge Regering jaarlijks een opgave verstrekken van inkoop van zulke benodigdheden, de prijs en de noodzaak. Zo kunnen buitensporigheden ontdekt worden en de schuldigen gestraft. De visitateur-generaal zal als premie een zesde van het nadeel dat de Compagnie ondervond ontvangen, en deze maatregel wordt, voor zover dat nog niet is geschied, aan de buitenkantoren bericht. De schipper van de onlangs voor de kamer Zeeland vertrokken Blijdorp, Marten Hakker, heeft, twaalf dagen nadat hij met zes zware touwen uit Batavia was vertrokken, bij het Noord-Eiland van de bark Mossel, die daar met voorraden op de Chinese retourschepen lag te wachten, zonder noodzaak een zwaar touw van zes duim afgeperst. Om zulke praktijken te voorkomen is besloten dat er slechts levensmiddelen, equipagegoederen en ammunitie mag worden afgestaan [fol. 1891] tegen ontvangst van een beëdigde verklaring van de scheepsofficieren dat daaraan behoefte is en een verklaring van ontvangst van de schipper en opperstuurman. Bij ontbreken daarvan moet de verstrekker de goederen vergoeden. Tevens moet de ontvanger nagaan hoe het gebrek is ontstaan en, als de goederen echt onbruikbaar waren en niet al voor iets anders waren aangewend, ze meenemen en in het eerste kantoor waar hij komt verantwoorden. Aan vreemde schepen, ook als ze behoren tot bondgenoten, mogen slechts verstrekkingen gedaan worden, als dat duidelijk noodzakelijk is en er tweemaal de prijs voor wordt betaald. Aan vreemde schepen arriveerde dit jaar op 26 januari 1766 te Batavia het Engelse particuliere scheepje *The Jenny* uit Surat. [fol. 1892] Aan de schipper John Abellange werd op 28 januari toegestaan om 50 last tarwe te verkopen maar wel in gelijke delen aan de gezamenlijke bakkers. Hij verzocht om van particulieren arak, suiker, balken, planken, wijn, bier en andere Europese levensmiddelen te mogen kopen. Arak en suiker is hem door de Compagnie geleverd, de inkoop van balken en planken is hem verboden, maar de overige goederen mag hij bij particulieren inslaan. Wegens de schaarste kon de tarwe goed gebruikt worden en bovendien was *The Jenny* eigenlijk eigendom van de Engelse kapitein Joseph Price, die de Compagnie daarmee in 1762 te Kharg goede diensten heeft bewezen. Abellange vertelde de gouverneur-generaal echter dat de bakkers voor de tarwe maar rsd 80,- het last wilden betalen, [fol. 1893] terwijl ze hem ongeveer rsd 90 had gekost. Daarom is op 31 januari besloten ze voor rsd 100,- het last voor de Compagnie in te kopen en ze met een overwinst van rsd 5,- het last ter compensatie van het verlies aan de bakkers te verstrekken. Schipper John Abellange vertrok weer op 23 februari 1766, maar moest wegens het verlies van een anker en de kwetsbaarheid van zijn schip terugkeren. Op zijn verzoek is op 27 februari besloten hem voor tweemaal de prijs een anker te leveren en hem met twee sampans, de ene met ballast, te helpen. Op 3 maart 1766 kwam *The Liberty* van 20 ton uit Benkulen aan. De schipper John Smith beweerde dat hij te Krui peper had afgehaald, maar op de terugreis wegens krachtige wind en zware lekkage naar Batavia had moeten gaan. Hij verzocht zijn schip te mogen laten repareren. [fol. 1894] Dit is op 6 maart op grond van het besluit van 19 septem-